

2003
Nr10

Õpetaja

ISSN 0134-2266

Uus
koolimüts
Lennukipomm

Oskar ja
tulnukas

Tähestiku-
linnas

Lahke lapsuke

HEIKI VILEP
TALISMAN

HOMME LÄHEN ESIMESSE KLASSI!
KOOLI KAASA MA EI VÕTA KASSI.
MÄNGUASJU KA EI PANE KOTTI,
JA EI PANE OMA VALGET ROTTI.

KAASA VÖTAN PLIIATSID JA VIHUD,
PUHTAKS PESEN KAELA, NÄO JA PIHUD.
RANITSASSE PANEN UUED SUSSID,
MITTE ISSI KALAPÜÜGIUSSID.

KOJU JÄTAN VIIMASE KUI LELU.
HOMME ALGAN KOOLILAPSE-ELU.
TASAKESI POETAN SIISKI TASKU
TALISMANI EBAÖNNE VASTU.

TALISMANIKS ON MUL PIIMAHAMMAS,
MITTE PÄRDIK, KARUMÖMM VÕI LAMMAS.
ÕELDAKSE JU – HAMMAS HAMBA VASTU.
MUL ON HAMMAS TAGAVARAKS TASKUS.

HEIKI VILEP
**OSKAN JUBA
LUGEDA**

OSKAN JUBA LUGEDA
RAAMATUID MA REAST.
ÜKS-KAKS-KOLM JA VIIS JA KUUS
TULEB TÄITSA PEAST.

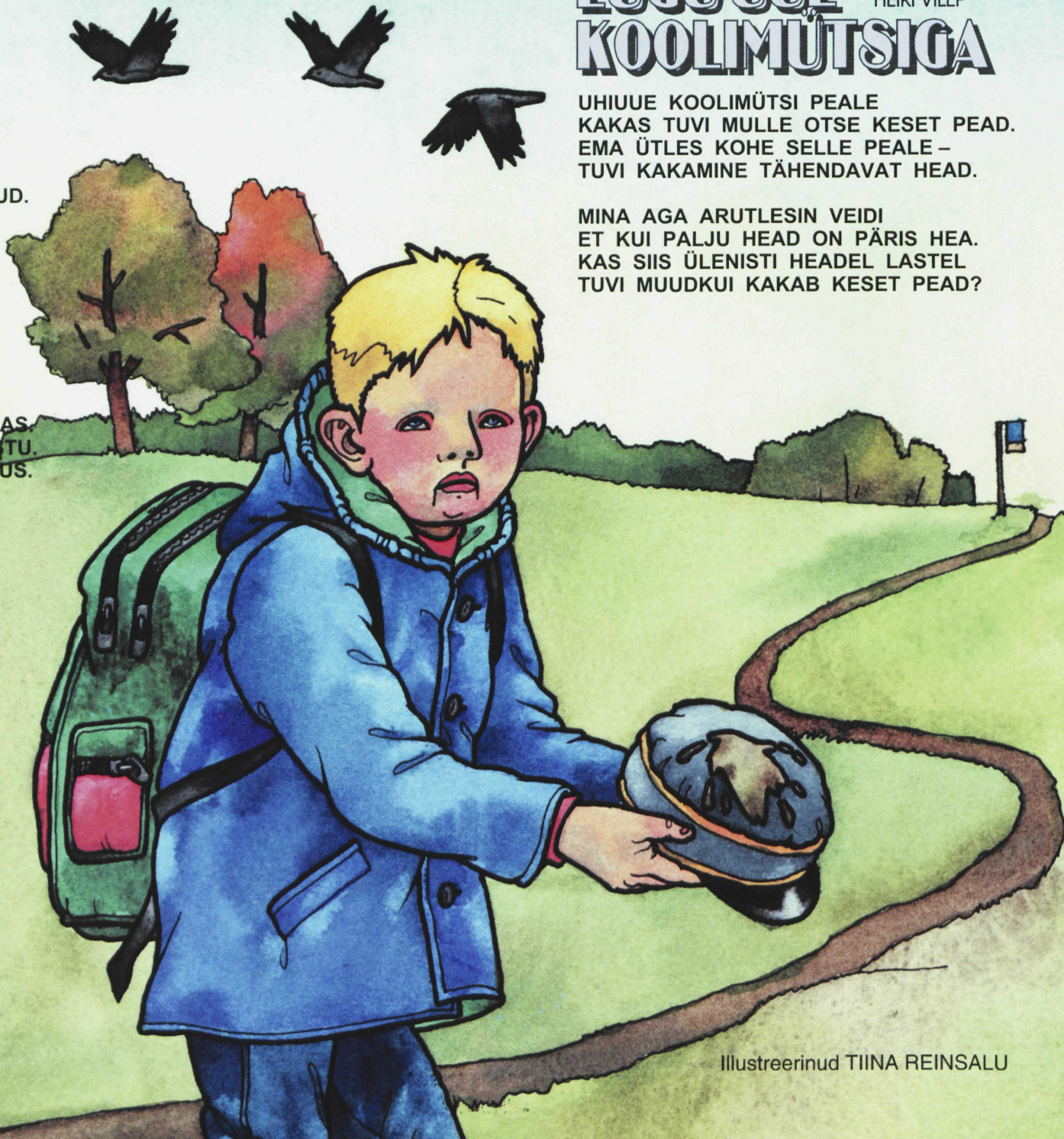
SEITSE ROHELIST ON KOKKU,
NELI SINIST SEAL.
PUNASEID ON KAHEKSA
JA VEEL ÜKS LAUA PEAL.

NÕNDA LOEN MA PÄEVAS PALJU
KUI MA OLEN HOOS.
LÕUNAKS ON NEID VAHEL SADA,
VAHEL ROHKEM KOOS.

HEIKI VILEP
**LUGU UUE
KOOLIMÜTSIGA**

UHIUUE KOOLIMÜTSI PEALE
KAKAS TUVI MULLE OTSE KESET PEAD.
EMA ÜTLES KOHE SELLE PEALE –
TUVI KAKAMINE TÄHENDAVAT HEAD.

MINA AGA ARUTLESIN VEIDI
ET KUI PALJU HEAD ON PÄRIS HEA.
KAS SIIS ÜLENISTI HEADEL LASTEL
TUVI MUUDKUI KAKAB KESET PEAD?

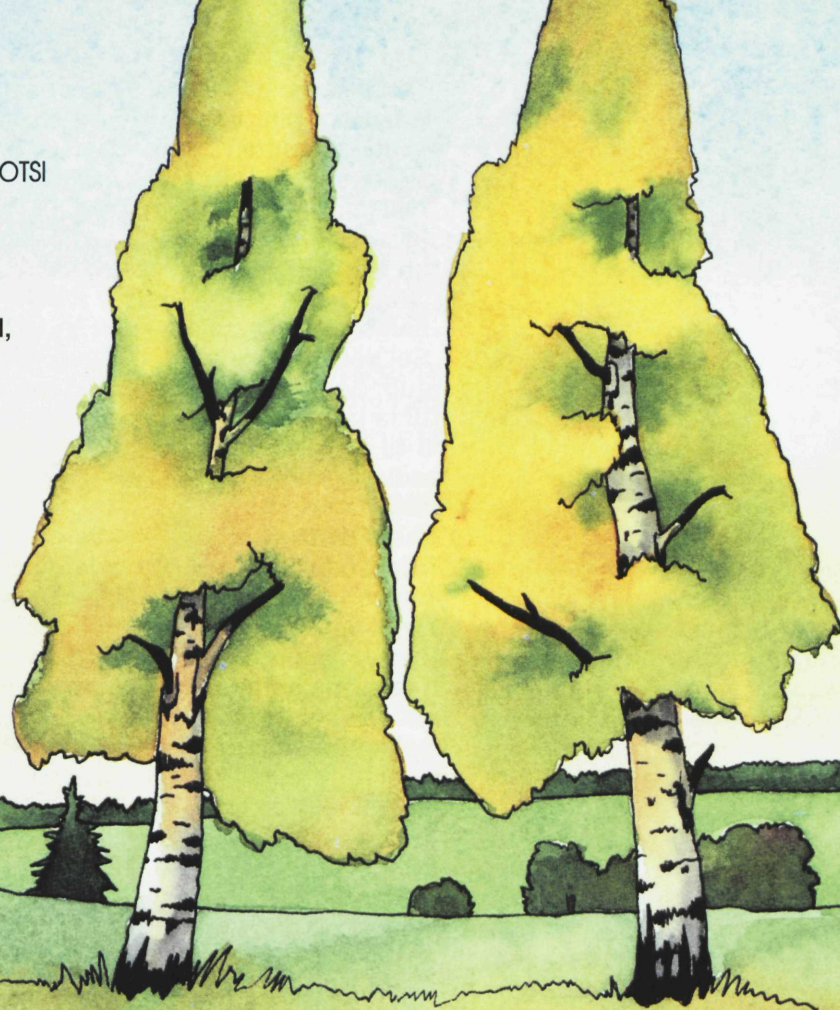

KUUSEKESE SÜGISRUU

TIINA TOOTSI

KASEPUU SAI KULDSE KLEIDI,
VAHER KOLLA-PUNASE,
TAMM – SEE PRUUNIKAS ON VEIDI,
ROHETAB KUID KUUSEKE.
ÜTLE, KALLIS KUUSEKE,
MIKS SA OLED ENDINE?

POLE VIGA, OLEN RAHUL
ROHELISE KUUEGA.
VARSTI TEISTE UHKED KLEIDID
KAOVAD SÜGISTUULEGA,
KUUSE ROHEKUUEKE –
KEVADENI ENDINE.

HELVI JÜRISSON

KOOLIPIDU

TÄNA KOOLIS LÕODI TANTSU,
NÄHTI REETA, NÄHTI ANTSU,
NÄHTI RAIVOT, NÄHTI REELIT,
KELLEL HOOGSALT KEERLES SEELIK.
KEERLES NAGU VIKERKAAR –
SEE OLI KAUNEIM TANTSUPAAR.

ISTUSID KUID TRIIN JA SIIM,
JUSTKUI TAGUMIKUL LIIM.
ÜTLES SIIM SIIS: "KUULE, TRIIN,
OLGU, TANTSIMA SU VIINI!
KUIGI SAMME MA EI TEA,
KUIGI VIISI MA EI PEA,
ÄRA SA SIIS IMESTA,
KUI TEEN LIHTSALT HOPSASSAA!"

HELVI JÜRISSON

PULMAPIDU SIILIPERES

SIILI PEREKONNAS TÄNA
PEETI PULMAPIDU.
LAUSA RÖÖMUS TUJU VALDAS
KÜLALISTE RIDU.

"KALLISTAGE, ANDKE MUSII!"
ÄIATAADILT KUULDUS.
OH NEID SIILIKALLISTUSI,
EMBAMIST JA SUUDLUST!

KUID EI PRUUTPAAR OKASTESSE
TAHTNUD JÄÄDA KINNI,
HOOPIS ÕRNALT SURUSID NAD
NINNI VASTU NINNI.

Lahke lapsuke ARGO

KALJU SAABER

Argot peeti maast-madalast lahkeks lapsukeseks. Kuidas küll mõnel poisil veab! Ise midagi iseäralist tegemata on tal alati kiituskiri taskus ning komm pöses. Argo puhul kujunes lugu nõndaviisi.

Kui Argo ei tahtnud putru, palus ta ema: "Emme, söö Argo puder ära. See on nii magus, ausõna. Mis sest, et Argo moosi pealt ära limpsis. Ikkagi on puder magus. Palun, emme!"

"Argo, sa oled nii lahke lapsuke," kiitis ema ja tegi kausi vaikides tühjaks. Ega toit raisata ole.

Kui naabripoiss tuli Argo poole mängima, kuulutas Argo: "Nüüd hakkame õunu sööma, vahva! Mina valisin juba selle suurema ja punapösksema, sina vali nüüd see väiksem ja rohelisem. Võta julgesti, palun!" Kui naabripoisi käest kodus päriti, kuidas Argo pool oli, kostis ta: "Argo oli lahke, andis mulle õuna."

"Aga miks sul siis nii hapu nägu peas on?" küsis ema edasi.

"Õun oli hirmus kõva ja hapu. Aga Argo oli lahke."

"Muidugi. Argo on lahke lapsuke," kinnitas naabriema.

Kui Argo vanaema ja vanaisa pool oli, tegi ta kohe söögilauas ettepaneku: "Sina võta pekisem liha omale, taadu, mina söön ainult tailiha, eks ole? No võta siis ometi, palun, ma luban."

"Kuulsid, taadu, kui lahke lapsuke. Võta siis, kui teine sulle heast südamest pakub," sundis ka vanaema ja vanaisa võttiski sestpeale pekisemad lihatükid endale, ilma et vanaema oleks pidanud teda iga kord suisa müksama. Nõnda jäid Argole ikka valitumad palad.

Kord, kui Argo oli juba suurem, läks ta onule külla. Mürati, mängiti "Reisi ümber ilma", kus Argo lubas lahkesti onul ühe korra võita.

Ja siis paluti neid pidulikku lõunalauda. Argo löikas kohe oma prae küljest pekisemad ribad ära ja vinnas need hopsti! onu taldrikule. Paar rasvatilka kukkus linale.

"Vabandust!" ütles Argo. Kui onunaisel suu lahti kukkus ning onu ise imestunult kulme kergitas, sädistas Argo: "Kas sa siis aru ei saa, et ma annan need lahkelt sulle, onu. Tavaliselt jätan ma selle, mis mulle ei maitse, taadule, aga teda pole ju täna siin... Palun, onu, ja head isu!"

"Einoh... kui teie peres just niiviisi kombeks on," pomises onu kimbatuses. "Õigupoolest ei tohiks ka mina väga pekist liha süüa, sest mul on süda pisut haige, aga olgu peale..."

Ühel päeval pidi vanaisa Argo arsti juurde viima. Arstitädi naeratas lahkelt ja sõnas: "Kõigepealt on sulle siin magus pill, just nagu komm.

Torka see õige pöske. Ja seepeale teeme ühe väikese süsti."

"Magusa pilli võtaksin küll endale," kuulutas Argo. "Aga süsti jätan lahkelt taadule."

"Või kohe nii?" imestas arstitädi, terava nõelaga süstal ootel.

"Nii jah," kinnitas Argo takka. "Taadu sööb minu eest ka peki ära."

"Sa oled lahke lapsuke, Argo, aga seekord, võin kihla vedada, ei lähe nii nagu sina alati tahad," ütles arstitädi üsna tõsiseks muutudes.

"Süst tuleb ikkagi sulle enesele teha. Sest sinu taat ei saa sinu eest haige olla. Loogiline, eks? Nii et laseme ilusasti püksid maha."

Sel päeval ja sel pärastlõunal oli Argo esimest korda elus lausa vapustatud. Sest tema, lahke lapsukese soovi, perearsti juures ei täidetud.

Kui ta järgmisel pühapäeval taas onu juures pidulikult lõunasöögil viibis, oli ta juba varakult valmis pekisemaid liharaase onu taldrikule ümber laadima, kuid siis meenus poisile midagi: "Kuidas sinu südamega on, onu?"

"Mulle tehakse süste," kostis onu vaikselt häälel.

"Ega sa ei või siis väga pekist liha süüa...?"

"Ega või küll, aga kui sa lahkesti pakud..."

"Paku parem mulle," ütles onunaine nobedalt vahele.

Argo vaatas neile mõlemale otsa.

"Teate, ma söön selle liha parem ise ära. Ega see nii pekine ka ei ole, et mulle vastu hakkab. Ja ma joon ju morssi peale."

Imelik süst, mis rikkus ära selle lahke lapsukese Argo, kes kõik, mida ta ise ei tahtnud või ei söönud, lahkelt teistele jagas. Aga lahke lapsukese nimi jäi talle edaspidigi alles – nüüd juba selles õiges tähenduses.

Illustreerinud JARÕNA ILO

ELLEN NIIT

RIISIKARING

RIISIKARINGE
NÄE, NOORES KUUSIKUS VEAB
SÜGISESIRKEL.

SUHKRUHERNEIS VIST
RABISTAB VARBLASEPARV?
EI, POISTEKÄMAR!

HERNEHIRMUTIS,
KUST TA, VENNIKE TEAB, ON'S
VÕORAD VÕI OMAD?

HALLRÄSTAIK PILVLEB
AEDADE KOHAL. NEIL PLAAN
KOSIDA KIRSSE.

HERILASPERE,
MIS NÜÜD? MAHLAPRESS VÕTTA
VÕI HOOPIS MEEVURR?

LAKATÄIT HEINA
VÕITJA PILGUGA VAATAB
VÄSINUD VIKAT.

OI, TÕSTAB PEAD
EHMUNUD ÄDALALILL:
KAS JUBA KEVAD?

HENNO KÄO AABIITS

Nagu linnadel ikka, oli ka Tähestikulinnal linnapea. Ilma peata on ju igäühel raske hakkama saada. Eriti linnal. Pea peab olema. Tähestikulinna linnapeaks oli härra Aa. Kuid ega siis keegi suuda üksinda linna valitseda. Ikka on tarvis kedagi appi. Sellepärast oligi esimeheks abilinnapeaks proua Bee. Ja teiseks abilinnapeaks oli muidugi preili Tsee. Kolmekesi said nad linna valitsemisega kenasti hakkama.

Kenasti küll, aga linnarahvas kippus ometi nurisema. Rahul ei oldud sellega, et esimene abilinnapea oli linnapea naine. Ja teine tema tütar. Linnakodanike meelest poleks see tohtinud olla nii, vaid oleks kindlasti pidanud olema kuidagi teisiti.

Linnapead ilmusid rahva ette alati kolmekesi. Rahvas oli neile pannud koguni tabava hüüdnime – Aabits. On ju nii, et kolme tähtsa isiku nimed Aa, Bee ja Tsee mahuvad ilusasti sellesse ainsasse sõnasse.

Kui hõigati üksteisele, et lähme vaatama, Aabits tuleb, oli selge, et kõik kolm linnapead on jälle platsis. Aga kõnet pidas alati vaid üks. Ja see üks oli muidugi härra Aa ise. Kõik tema kõned olid sellest, mida kasulikku ta on linnarahva heaks juba teinud. Ja mida ta veel mõtleb teha. Juba vähemalt sada korda oli kuulnud linnapea lubadust, et kohe-kohe hakkavad linnas kodanike rõõmuks sõitma trammid. Millegipärast polnud aga seni nähtud trammipoegagi.

Pärast seda trammijuttu lahkus Aabits kiiresti, jättes linnarahva nõutult platsile sumisema ja ringi vaatama. E kus see tramm siis on. Et äkki tuleb juba kolinal nurga tagant – sihuke suur, sinine ja sarvedega.

Kodus asus härra Aa kohe kirjutama uut kõnet. Muidugi ei unustanud ta ka tramme. Proua Bee vajus tugitooli ja hakkas telekast seebikaid vaatama. Peagi oli tuba maast laeni täis roosat seebivahtu. Preili Tsee aga võttis ette suure maalritöö. Ehk meikapi, nagu ta ise ütles. Sest õhtu oli käes. Ja kaugel see öögi enam. Kõik ööd aga veetis preili Tsee öökubis. Oli ju selge, et seal tuli kena ja värviline välja näha. Hommikuks oli Aabits jälle koos. Pärast kergelt einet hakati linna valitsema. Kõnegi sai valmis. Südapäeval tuli see linnaväljakul rahvale ette kanda. Loomulikult koos trammilubadustega.

Illustreerinud PRIIT REA

OSKAR

JÜRI RANT

JA TULNUKAS

Tuba täitev sädelus hakkas kaduma. Siis hajus ka udu. Udu kogunes voodi ette mütsakuks ja võttis kindlad piirjooned. Ja siis nägi Oskar selgesti, kes seal seisab. Tulnukas!

Tulnukal oli suur kõrvitsa moodi pea. Liiga suur väikese keha jaoks. Seal, kus kõrvitsal on varrejupp, ulatusid peast välja kaks haljast sarvekest. Antennid, taipas Oskar. Nende kaudu võtab ta minuga ühendust.

Nüüd oli see siis tõeks saanud. Eile olid nad Sepa talu Üloga seenilt tulles avastanud metsalagendikul kummalise sõõri.

Säärase kõrge rohu sisse vajutatud ringi, mille jätkaks hiigelkauss, kui see oleks, põhi ülespoole, maha asetatud. Mida muud sai see olla kui lendava taldriku maandumisjalg. Lendavaid taldrikuid oli siinkandis hiljuti nähtud. Naised poe juures rääkisid. Üks oli öösel Särbiku Liisi ära ehmatanud. Liisil oli öösel õue asja olnud, kui helendav ketas just üle talu oli lennanud. No Oskar küll ei oleks ehmatanud ega tuppa tagasi plaganud. Tema oleks ootama jäänud, et ehk taldrik laskub alla ja viib ta väikesele sõidule. Jops! Kus oleks alles lugu, mida teistele rääkida!

Jah, tema, Oskar, poleks kartnud mitte üks põrm. Kui tulnukad paha tahaksid teha, oleks see juba ammu juhtunud. Nemad külastavad maakera ikka informatsiooni hankimiseks. Kas see väike kogu voodi ees hakkab nüüd küsimusi esitama? Hakkaski. Imelik. Tulnuka suu ei liikunud, häält polnud kuulda, aga küsimus oli Oskaril käes ja ootas vastamist.

"Mitmenda klassi poiss?"

"Kol..." pidi Oskar juba pahvatama, aga sai enne pidama. Kolmanda klassi õpilaseks võis ta tulnukale liiga suur paista. Ons tal vaja kuulutada, et esimesse klassi jäi teiseks aastaks ja kolmandatki on praegu kordamas? Kas peab ta siis seletama, et mõne jaoks on rohkelt palju huvitavamat tegevust kui tähtede sõnadeks kokkuveerimine.

"Viienda poiss," vastas Oskar lühidalt.

Tume tähni tuld hakkas plinkima. Mehike raputas pead. No muidugi! taipas Oskar. Tema oli mõelnud, et tähni kõrvitspea põsel on sünnimärk või mingi punn, aga tuleb välja, hoopis valedetek-

tori silm. Et niisuguseid detektoreid on olemas, mis valetamisest märku annavad, oli ta Ülo käest kuulnud. Ülo oli raamatutest lugenud. No kui inimestel oli, siis tulnukatel ammugi.

"Kolmanda klassi poiss," tunnistas Oskar.

Tulnukas oli tõesti väga huviline. Kuidas Oskar oma päeva alustab, tahtis ta nüüd teada.

"Mmmm..." mõnises Oskar, "tõusen üles, teen voodi ära..."

Tähni mehikese põsel hakkas jälle plinkima.

"Mõnikord..." lisas Oskar detektorisilma kõõritades. "Siis pesen näo ja kaela..." Jälle hakkas tuluke sähvima.

Enam ei ütle midagi, otsustas Oskar. Kes mind sundida saab. Nüüd on suu kinni nagu koolis tahvli ees.

Aga järgmine küsimus oli seesugune, millele ei saanud vastamata jätta.

"Kas sul mingi soov on. Seekord olgu aus vastus. Puhtsüdamlik."

Jops! Mis viga siisugusele küsimusele puhtsüdamlikult vastata.

"Tahaks sinu taldrikuga...eee... tähelaevaga väikse sõidu teha."

Kõike tal ka vaja teada, pahandas Oskar mõttes. Sest nüüd küsiti: miks? Kas ütlen ära, et kooli täikraedele vägeva mulje jätmiseks. Kus alles imestavad, kui kuulevad. Ferdi ja Väino ja Aleks ja Ülo – uhh! Viimane kui üks läheb kadedusest roheliseks. Aga kas see sellele mehikesele jätab muljet? Tema ootab muidugi muud. Ise info jahil, infosoov peaks talle peale minema.

"Tähelaevaga üle koolimaja lennates saaksin ma lisateadmisi. Õhust on kõik paremini nä..."

Oskar ei saanud lõpetada. Tont võtku, ta oli selle plinkiva tähni unustanud. Nüüd see lisaks välgutamisele hakkas undama nagu poeme Volkswagen pärast pörkeraua pihta lop-suandmist. Jälle oli tuba udu täis. Kui see hajus, polnud tulnukast enam jälgegi.

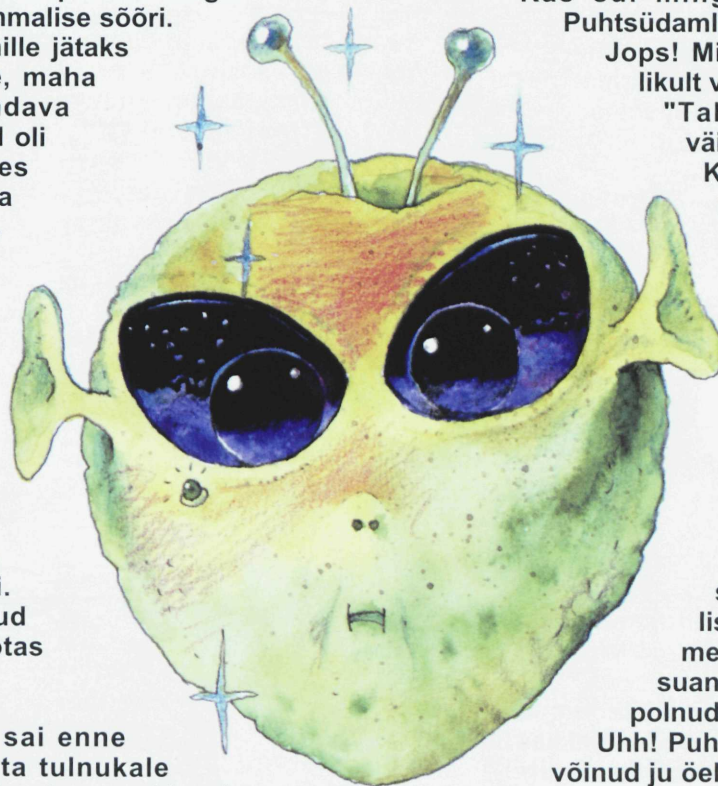
Uhh! Puhh! tagus Oskar vihaga patja. Oma süü. Oleks võinud ju öelda, et meeldib kõrgelt alla vaadata. See oleks õige olnud. Miks ta muidu kipub iga kõrge puu latva ronima.

Pahameelega virutas Oskar ka endale vopsu külje pihta.

Ai! Valus oli! Valu vedas Oskari voodis istuli.

Tuba oli täis kahkjat valgust. Mis kell on? Oskari silmad otsisid laualt äratuskella.

Kella seal polnud. Oli suur kõrvits, varrekonts püsti. Õhtul oli ju öökülma hirmus kõrvitsad majja tassitud.

BRIGITTA DAVIDJANTS

BRIGITA

Sel hommikul ärkas Brigita hilja. Ammu oli kätte jõudnud keskpäev. Päike paisis juba pikemat aega tüdrukule otse silma. Ta kissitas oma unest veel tolmuiseid silmi, ajas end siis unise haigutuse saatel püsti ning vahetas lepatriinudega öösärgi lüsa kleidikese vastu. Ta tatsas mööda treppi alumisele korrusele ja sealt välja papa juurde. Silmanud Brigitat, läks papal nagu ikka nagu naeru täis ja ta ütles: "Noh, väike unimüts, said end lõpuks voodist üles."

Brigita põrnitses teda altkulmu ja mõtles, kas öelda, et ta ei ole enam väike, kuid otsustas siiski minna vaatama, mida emme teeb.

Ema oli köögis. Juba toast oli kuulda, et ta vanaemaga millegi üle vaidleb.

"Oeh," mõtles Brigita. "Jälle on emme miskipärast kuri. Mis tal siis täna viga on?" Ta sammus ettevaatlikult kööki ja võttis emmel jala ümbert kinni. Emal oli vist jälle üks tema hajameelne päev, sest ta isegi ei märganud oma väikest tüdrukut. Selle asemel ütles ta vanaemale väsinud häälel: "No ütle mulle, mis head võib tulla uutest naabritest!"

Vanaema vaidles aralt vastu: "Kas siis tõesti pole tore uusi inimesi näha ja nendega tuttavaks saada?" "Sul võib õigus olla, aga mina ei taha endale naabriks mingit tõenäolist Segasummasuvilat!" ütles ema nüüd juba kurjemalt.

Brigita silmad läksid jahmatusest ümmarguseks – kas tõesti kolib neile naabriks Pipi? Ta jooksis müdinal köögist välja ja ruttas naabermäja juurde asja uurima.

"Vot see oleks küll tõeliselt tore, lõpuks ometi oleks keegi, kellega mängida," arutles ta. "Aga miks see emmele üldse ei meeldinud?" imestas ta samas. "Ta on ju ise mulle öelnud, et see oleks tore, kui ma endale sõpru leiaksin. No-

jah, tegelikult saan ma aru küll, miks emme Pipit ei taha. Kuigi Karlsson oleks veel hüllem..."

Niimoodi arutledes jõudis Brigita Segasummasuvilani. Pikemalt mõtlemata jalgatas ta aeda ja tardus imestusest. Pipit ei silmanud ta kusagil, oli ainult kolimisauto ja palju täiskasvanud inimesi, kes sagisid tõsiste nägudega mööda õue, tassides majja erinevaid mööblitükke. Ei, emme sai kõigest valesti aru. Mingit Pipit ei ole siin.

Ilmatu suurt peeglit tassiv onu astus Brigita juurde ja ütles talle sõbralikult: "Tere, väike preili! Kust sa siia sattusid?" Tüdruk kirtsutas nina – no mis väike preili tema küll on? – ja jooksis sõnagi lausumata minema, jättes onu imestunult järele vaatama.

Koju jõudes hüüdis Brigita juba uksest: "Emme, sa said valesti aru. Meie kõrvale ei kolinud Pipi. Need on ju suured inimesed!"

Ema vaatas teda imestunult: "Miks oleks Pipi pidanud sinna kolima?"

"Aga sa ise ütlesid ju," vastas Brigita heitunult.

"Ah, mõtled siin igasuguseid asju välja... Korista parem tuba ära!" lükkas ema Brigita teise tuppa.

Brigita kõmpis solvunult oma tuppa. Emme ju ise ütles: "Ma ei taha endale naabriks Segasummasuvilat." Miks ta siis tema peale tigidaks sai? Pahuralt puges tüdruk voodi alla ja otsis sealt välja šokolaadi, mille vanaema oli talle kinkinud eelmisel õhtul. "Ma ei taha nii," porises Brigita omaette. "Kogu aeg pean oma maiustusi peitma. No mis ma siis teen, kui Karlsson ükskord tõesti külla tuleb. Ma ei taha, et ta kõik ära sööb! Pealegi ajab ta kõik ju sassi!" Sestsaadik, kui vanaema Brigitale Karlssoni raamatut luges, kartis tüdruk

hirmsasti Karlssoni küllatulekut. Õnneks polnud Karlsson siiani teda külastada jõudnud. Õuest hakkas mürinat kostma. "No nii, nüüd ongi see vastikult paks ja parajalt tähtis propelleriga mees kohal," mõtles Brigita, ise šokolaadi kiiruga tagasi voodi alla toppides. Mürin läks aina tugevaks. Brigita tõttas rõdule vaatama – ja näe! See polnudki Karlsson. Kõigest üks helikopter lendas üle õue.

Brigita istus kurvalt pöösa all ning jälgis murul sagivaid sipelgaid. "No kuidas saab ühel päeval kõik nii halvasti minna," mõtles ta tusaselt. Helikopter oli ära lennanud, Karlssoni külla ei tulnud, Pipi asemel kolisid naabriteks suured ja igavad inimesed ja sääsed kiusasid. Juba teist päeva püüdis Brigita tulutult sääski ümber kasvada. "Selle asemel, et mind närida, võiksid nad ju hoopiski suhkrut süüa," arutles ta toolile ja lauale suhkrut raputades. Sääsed ei jätnud teda ikkagi rahule, pealegi juhtus ema märkama Brigita suhkrukülvamist. Ema sai kurjaks ja hakkas riidlema. Selle peale Brigita solvus ja jooksis kodunt minema. Nüüd ta siis istuski metsas ja põrnitses putukaid.

Aeg liikus edasi hirmus aeglaselt. Brigital läks kõht tühjaks. "Aga koju ma ei lähe!" otsustas ta sellegipoolt. Mis nad siis on minuga nii vastikud! Päike paistis palavalt ja Brigita hakkas uniseks jääma. Ta haigutas, toetus seljaga vastu puud ja jäigi magama.

Tüdruk ärkas imeliku hääle peale – see oli vist

öökull, kes kuskil eemal huikas. Vahepeal oli väljas pimedaks läinud ja Brigita ehmatas natuke. "Kuidas ma nüüd selle pimedusega koju saan?" küsis ta endalt ja vudis nii ruttu kui jalad võtsid kodu poole.

Ta jooksis uksest sisse ja pugenes emale sülle. "Emme, kas oled ikka veel kuri?" küsis ta.

"Miks?" küsis ema hajameelselt.

"Ah, pole tähtis," vastas Brigita, ise mõeldes, et emme unustas vist jälle kõik ära. "Ta on ju täna nii hajameelne," arvas ta haigutades. "Aga äkki unustab emme selle ka ära, et ta minu emme on?" tuli Brigitale hetkeks hirmus mõte. Rohkem ei suutnud väike tüdruk mõelda, sest siis vajusid ta silmad kinni ja ta jäi ema süles magama.

Illustreerinud INGA HEAMÄGI

ANDRUS NORAK

Kes mida kannab

EI SAA MUUTA OMA LOOMUST
KALA JÖES, KES KANNAB SOOMUST.
TA EI RÄÄGI, TA ON KUSS.
SOOMUST KANNAB KA VEEL USS.

MÕNI KANNAB SELJAS NAHKA,
PAREMAT EI OSKA TAHTA.
TEINE AGA KANNAB KARVA,
MIDA VAHETAB TA HARVA.

VÄHK ON SEE, KES KANNAB KESTA,
EGA KESTKI KAUA KESTA.
LIND SEE AGA KANNAB SULGI,
NEID TAL SELJAS LAUSA HULGI.

MINA RIIDEID SELJAS KANNAN,
MIDA EMA KAPIST ANNAB.

TIINA TOOTSI

Hommikul

HOMMIKUL, KUI VEEL ON PIME,
UNI SILMIS – MÕNI IME –
TEKIKOOPAST VAIKSELT PIILUN,
KAS ON JUBA KOHAL KIIRUS?
KAS ON SUURTEL JUBA TARVIS
RUTATA JA OLLA NÄRVIS?
VÕI ON ALLES TEKI ALL,
HÄIRINUD NEID POLE KELL?

TOAS KUID AINULT UNENOHIN.
NIISIIS – MÕNULEDA TOHIN!
UNDKI VÕIKS VEEL VEIDI NÄHA,
KÜLLAP VIST ON LAUPÄEV TÄNA.

Kallurauto töötas ehitusel. Mitme madala räämas ja sisselöödud akendega hoone asemele ehitati keset linna kõrget klaasseintega hotelli. Alguses lammutati tühjad hooned maha. Just lammutamisel oligi kallurauto tööd alustanud. Kallurauto vedas koos sõpradega prahti minema.

Nüüd töötasid ehitusplatsil juba ekskavaatorid, kes kaevasid vundamendiauku. Kallurid vedasid kive ja mulda, mis vundamendiaugust välja tuli.

Ilm oli kena ja töömeeleolu mõnus. Merelt puhus lahe tuuleke ja päike säras taevas. Kallurauto seisis ekskavaatori juures ja ootas viimaseid kopatäisi, et siis hakata oma koormaga sõitma. Kallurauto ja ekskavaator olid vanad tuttavad. Nad olid koos mitmetel ehitustel töötanud. Kui töö neid jälle kokku viis, olid nad alati rõõmsad. Kallurauto tahtis just ekskavaatorile üht nalja rääkida, kui märkas, et ekskavaator oli läinud näost lubivalgeks. Ekskavaator põrnitses oma koppa, mis hakkas parajasti puistama prahti kalluri kasti.

Kalluri kasti see kopatäis jõudiski. Ekskavaator ei suutnud seda enam tagasi hoida. Ta vaid oigas tasakesi ja pigistas silmad kinni. Ja kallur nägi, et ekskavaatori kopast pudeneb koos prahiga alla lennukipomm.

Üleni roostes lõhkemata lennukipomm. Väga suur pomm.

Pomme heitsid linna peale pommilennukid viimase maailmasõja ajal. Enamasti pommid plahvatasid, tapsid inimesi ja lõhkusid maju ning tänavaid. Pärast sõda oli linn üleni varemetes. Ometi jäid mõned pommid terveks. Seegi siin oli kuidagi maasse tunginud ega olnudki plahvatanud. Talle oli hoopis mulda peale varisenud ja nii oli ta siin räämas hoonete vahel lesinud väga ohtlikult juba kuuskümmend aastat.

Nüüd oli pomm päevavalgele tulnud. Iga hetk võis ta lõhkeda.

Vaene kallur tõmbus higiseks. Kas siis

Lennukipomm

AINO PERVIK

keegi ei märka, mis siin juhtuma hakkab? Ainult ekskavaator ja tema näevadki, et maapõuest on välja ilmunud lennukipomm!

Kallur hakkas kõigest kõrist tuututama. Kalluri peremees püüdis signaali välja lülitada, kuid see ei õnnestunud.

Kõik vaatasid kallurit. Kalluri peremehel oli piinlik, et tema kallur niisugust kisa teeb. Kuid siis märkas ka ekskavaatorijuht äkki pommi. Ta helistas mobiiltelefoniga kohe töödejuhatajale. Töödejuhataja kutsus kohale pommirühma. See saabus kiiresti.

Kõigil inimestel kästi eemale minna. Ka kalluri peremees ja ekskavaatorijuht pidid lahkuma. Ainult kallurauto ja ekskavaator jäid paigale. Nad ei tohtinud liigutadaagi. Olukord oli äärmiselt ohtlik.

Pomm võeti kalluri pealt maha.

Pommirühma spetsialistid hakkasid pommi kahjutuks tegema. Kõik hoidsid hinge kinni. Kõik aitasid mõttes pommimehi, kuidas vähegi suutsid. Kõige väiksemgi vale liigutus oleks võinud ju panna pommi plahvatama. Nii pommimehed kui kallur ja ekskavaator oleksid siis ribadeks paiskunud ja õhku lennanud.

Pommimehed pusisid pommi kallal õige pikalt. Lõpuks tõusid nad püsti ja pühkisid otsaesiselt higi. See tähendas, et pomm ei ole enam ohtlik. Pommimehed olid teinud osavat tööd. Pommimehed oskasid.

Kõik ohkasid kergendatult. Seda ohet võis kuulda mitme tänava kaugusele.

Pommimehed võtsid pommi kaasa ja lahkusid ehitusplatsilt.

Töö läks edasi. Ent nii kallurauto kui ekskavaator tundsid, kuidas neil jalad veel värisevad. Kalluril rattad ja ekskavaatoril roomikud.

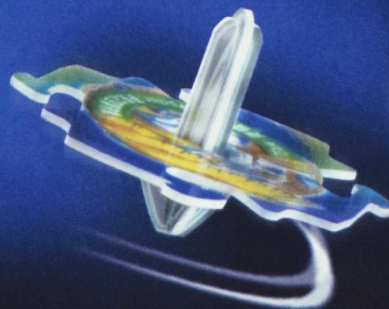
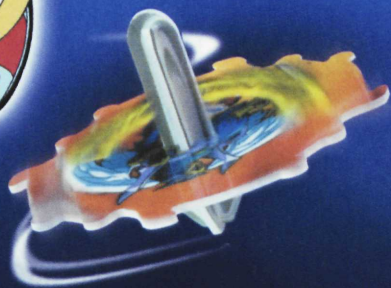
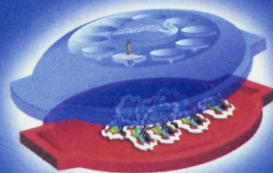

Cheetos

SPINNIME!

30 ERINEVAT SPINNERIT!

IGAS TEISES CHEETOSE
JA VÄIKSES LAY'SI KRÕPSUPAKIS
EHTNE BEYBLADE'I SPINNER!
TÕELIST VÕITLUSAREENI KÜSI POEST!

VAATA WWW.LAYS.EE
JA MULTIKAT TV3-S!

PAADISÕIT

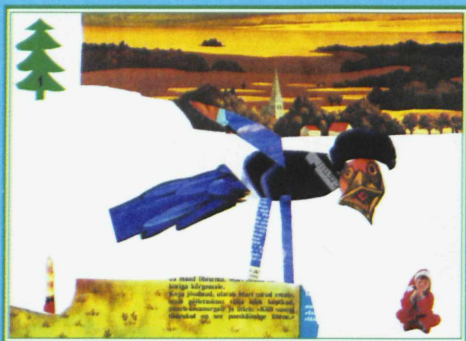
Ühel päeval läksid mereröövlid paadiga sõitma. Äkki tuli torm ja lükkas paadi ümber. Üks piraat jäi paati ja päästis ka teised piraadid ära. Nad sõitsid ja sõitsid, kui nägid vees looma. Mehed tahtsid looma kinni püüda. See loom oli vaal. Vihane vaal lükkas paadi jälle ümber. Nüüd ei pääsenud ükski piraat eluga.

Ällär Märdimäe

MÄGIRONIJAD

Maria ja Kirke on õed. Maria on 10 aastane, Kirke 5 aastane. Nende kodu asub mägede lähedal.

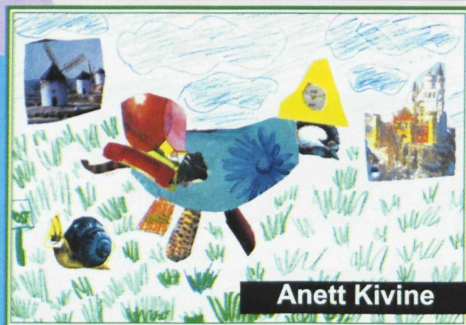
Ühel päeval näevad nad teleris saadet, kus näidatakse mägesid ja mägironijaid. Tüdrukud otsustavad ka mägironimist proovida. Tüdrukud panevad seljakotid selga, võtavad kätte ja asuvad teele. Nad ronivad ja ronivad. Varsti on neil kõhud tühjad. Nad teevad peatuse. Tüdrukud söövad küpsist ja joovad limonaadi. Siis ronivad nad edasi. Hakkab vihma sadama. Maa muutub libedaks ja ronida on väga raske. Maria ja

Renee Kukats

VAHVAD PILTE JUTUKESTEGA

Säärase pealkirjaga omakõidetud raamatukest nägi TÄHEKE Kose-Uuemõisa Lasteaed-Algkooli II klassis. Pildid selles olid kokku seatud paberitükkidest ja vanade ajakirjade väljalõigetest. Ise oli ikka ka juurde joonistatud. Lookesed sinna juurde mõeldi välja. Nüüd on õpetaja Piret Sireli klass juba III klass. Ühiselt meisterdatud raamat võeti uude klassi kaasa mälestusena eelmisest kooliaastast.

Anett Kivine

Kirke otsustavad koju tagasi minna. Kui ema laste mägironimisest kuuleb, kingib ta neile raamatu "Pildiraamat mägedest". Maria ja Kirke saavad teada, et mägironimine on ohtlik.

Sandra Leis

öö

Oli ilus öö. Taevas olid säravad tähed. Maja ümber magasid kõik puud ja põõsad. Ainult kuu oli üleval ja jälgis kõikide und. Kodudes lapsed magasid ja täiskasvanud vaatasid veel televiisorit. Kui kell sai kaksteist, jäid vanemad ja isegi kuu taevas magama.

Airi Braun

KUI MA OLEKS LIND

Kui ma oleks lind, tahaksin olla moelind, kellele meeldib linnas poes käia. Ja ma tahaksin, et mul oleks kollane kaabu, millel oleksid kella seierid. Siis ma ei hilineks kuhugi. Ma tahaksin, et mu kodu oleks veski. Sinna ootaksin külla oma parimat sõpra. Ainult kui ma oleks lind.

Anett Kivine

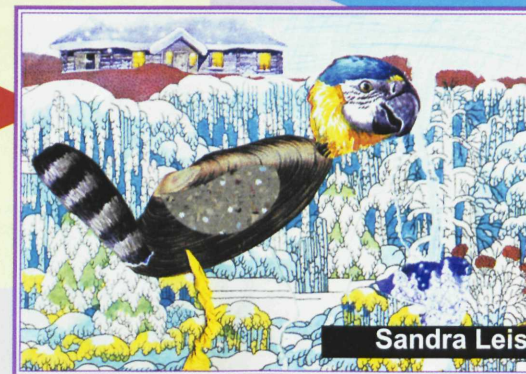
KUI MA OLEKS LIND

Kui ma oleksin lind, siis oleksin vares. Mustad tiivad muudaksin kirjuks ja saba teeksin värviliseks. Lendaksin igal pool ringi. Vaataksin, mida lapsed teevad ja istuksin nende aknalaual. Kui mul hakkab igav, siis lähaksin jälle ringi lendama. Olen ise ka natuke varese moodi.

Kalvar Pärn

KUI MA OLEKS LIND

Ma oleksin suur lind. Mul oleks papagoi pea, mis oleks hästi kirev. Mul oleks tugev nokk, millega ma purustaksin pähkleid ja kooriksin puuvilju. Mulle meeldiks

Sandra Leis

tribuline skunksi saba. Kui vaenlane tuleb, lasen saba alt paha haisu ja vaenlane jookseb mine-ma. Mul oleks merekarbist keha, kuhu sisse ma peitu poen. Mul oleksid täpilised tiivad ja kollased jalad. Vot niisugune oleksin mina linnuna.

Sandra Leis

Kalvar Pärn

PANDA JA KIRJU KASUKAGA KARU

PEA. Liimi kinni näo küljed silmade juures 1 ja 1. Liimi pähe kõrvad 2 ja 2, liimitav osa jäägu kukla poole. Painuta kergelt sisse kolmnurgad nina juures x ja x.

Limi kinni lõuaalune 3 ja 3 ja siis ninaots 4. Liimi kinni 5 ja 5 kuklatüki alla. Liimi kinni kaks lõiget näol 6 ja 6.

Liimi kinni näo küljed 7 ja 7.

Liimi kinni näo küljed nina kõrval 8 ja 8.

Kooluta kõrvad kenaks ja

sedamööda, kuis tööga edasi jõuad, tee pea karvaseks. Kooluta karvad hästi laiadi, eriti näo külgedel.

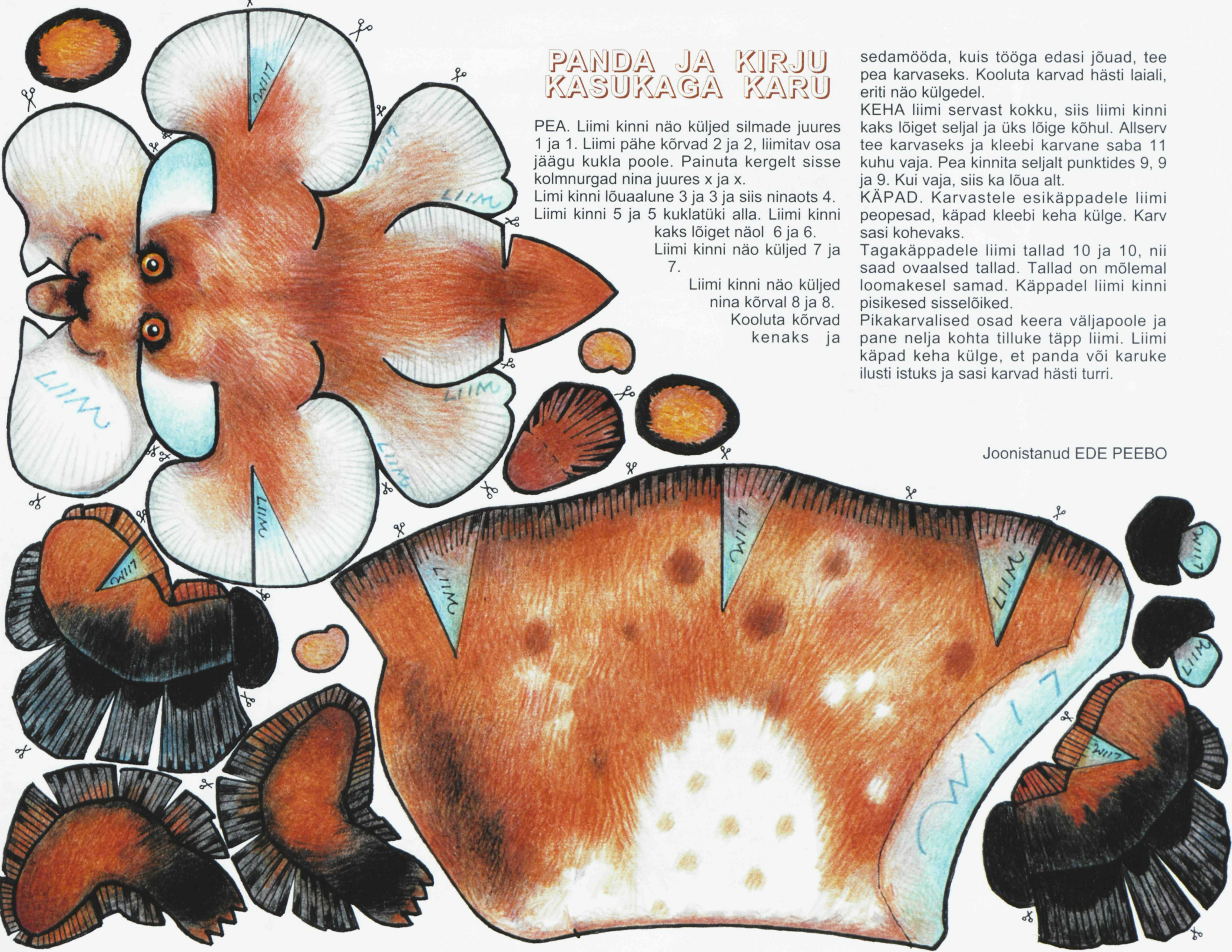
KEHA liimi servast kokku, siis liimi kinni kaks lõiget seljal ja üks lõige kõhul. Allserv tee karvaseks ja kleebi karvane saba 11 kuhu vaja. Pea kinnita seljalt punktides 9, 9 ja 9. Kui vaja, siis ka lõua alt.

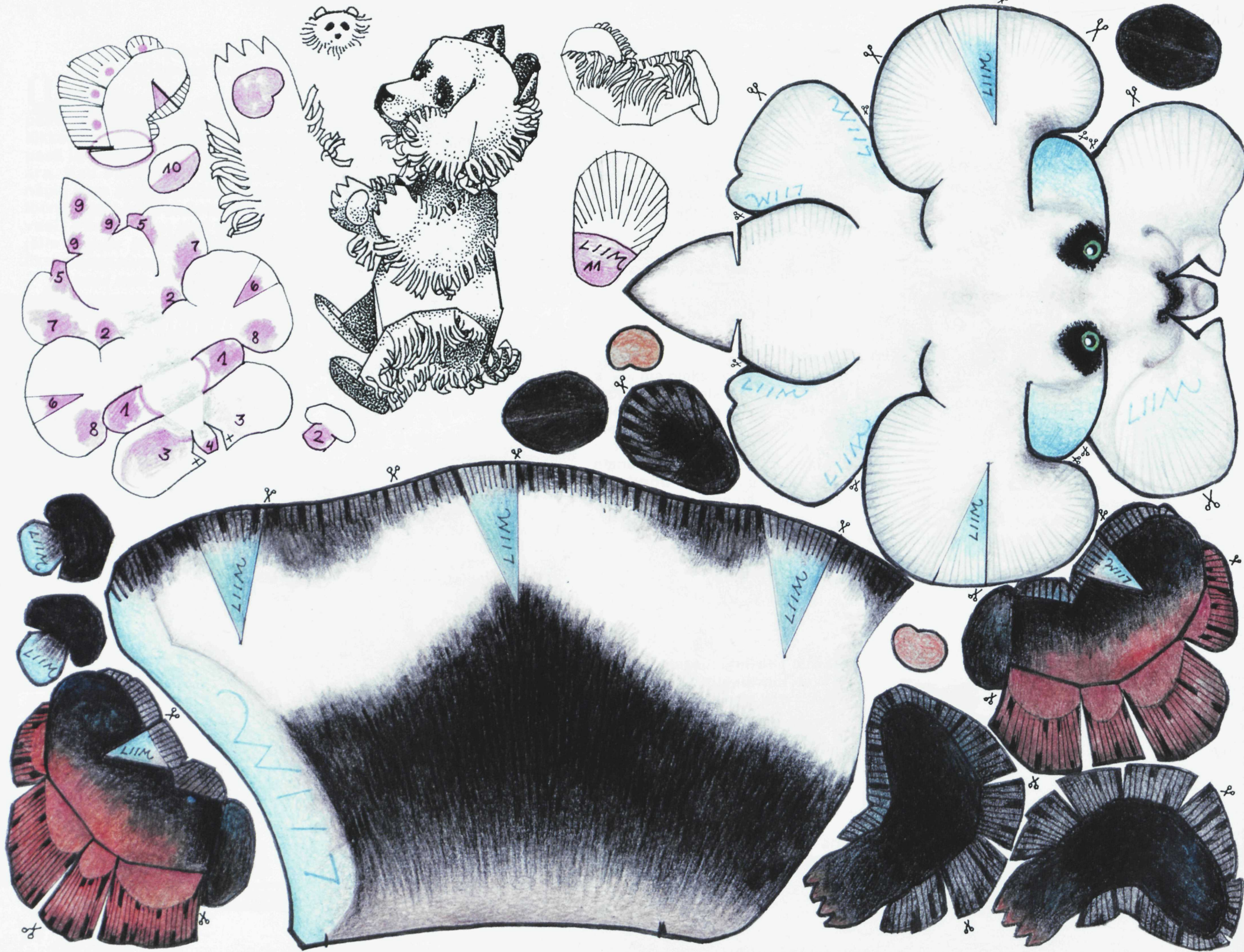
KÄPAD. Karvastele esikäppadele liimi peopesad, käpad kleebi keha külge. Karv sasi kohevaks.

Tagakäppadele liimi tallad 10 ja 10, nii saad ovaalsed tallad. Tallad on mõlemal loomakesel samad. Käppadel liimi kinni pisikesed sisselõiked.

Pikakarvalised osad keera väljapoole ja pane nelja kohta tilluke täpp liimi. Liimi käpad keha külge, et panda või karuke ilusti istuks ja sasi karvad hästi turri.

Joonistanud EDE PEEBO

Kirjutanud ja joonistanud PIRET MILDEBERG

Kunstnik

Karla

Nagu kokku lepitud, läksin seekord maalikastiga külla sõber Norbertile. Ta ootas mind ammu ja hakkas juba uksele õhinal seletama, kuidas ma teda maalima pean. Norbert soovis nimelt oma portreemaalil pilvedes hõljuda.

Tegelikult poseeris notsu patjadel lamades. Maalimise ajal sain teada Norberti ammusest unistusest liblikana lennata. Targa seana mõistis ta oma unistuse täitumatust ja otsustas, et tahab vähemalt pildil lennelda.

Norberti soovi täitmiseks võtsin kaasa tüki puuraamile pingutatud lõuendit (puuvillane riie maalimiseks), õlivärvituubid, tugevad ümar- ja lapikpintslid (erinevad suurused) ja tärpentiinipudeli. Õlivärvist hoiab pigmenti koos õli ning selle vedeldamiseks ja pintslite puhastamiseks kasutatakse linaõli või tärpentiini.

Peaaegu kohe mainima, et õlivärvidega maalimine lastele kerge ei ole. Ainuüksi värvituubide avamine (kork kuivab värviga kõvasti kinni) nõuab parasjagu jõudu.

Ja õlivärviplekkidest riietel ei saa lihtsa pesemisega lahti.

Õlimaalid kuivavad kaua. Tänu sellele saab ühte tööd teha pikka aega. Kunstnikud maalivad mõnikord seinasuuruseid töid nädalaid ja kuid. Vead töös saab lahustiga maha pesta või uue värviga üle maalida. Maalitakse lahustatud värviga õhukese kihina või otse tuubist paksult. Enamvajalikke värve (valge, must, punane) müüakse suuremates tuubides või plekkpurkides.

Õlimaalide eelis on see, et juba kuivanult kannatavad need ka vett ja tolmu ning säilivad sajandeid. Läbi aegade on säilinud maalid puuplaatidel ja lõuenditel.

Kuid aitab sellest jutust – läheb liiga keeruliseks. Arvan, et sinul seisab lähem tutvumine õlimaalitehnikaga ees alles tulevikus.

Õnneks on maalimisest kirjutatud mitmeid raamatuid ja kui sind asi tõsiselt huvitab, võid raamatukogu tädi abiga endale sobiva õpiku otsida või kunstiringi õpetajaga rääkida. Tavalises koolikunstiõpetuses õlimaaliga ei mässata.

Maal Norbertist tuli õrnroosa ja helesinine nagu notsu unistus. Peaaegu ausalt ütlesin, et tegelikkusega see eriti ei sarnane, aga üks kunstnik võib mõnikord oma fantaasial lennata lasta ja sõbrad lendama panna.

